

Lift Irrigation Scheme in Chikkanahalli Village of Holenarasipur Taluk.

*Q.—1141. Sri H. D. DEVE GOWDA (Holenarasipur),—

Will the Government be pleased to state :

(a) whether an estimate for Lift Irrigation Scheme in Chikkanahalli village, Halekote Hobli, Holenarasipur Taluk, has been prepared ;

(b) if so, the estimated cost of the same ;

(c) the time required for sanctioning the estimate ;

(d) the time within which the scheme is expected to be completed ;

(e) the extend of land that could be irrigated by this scheme ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) A preliminary estimate has been prepared and detailed investigations are in progress.

(b) Rs. 97,000 as per preliminary estimate.

(c) As early as possible after detailed investigation and preparation of estimate are completed.

(d) Within one working season.

(e) About 300 acres.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವುದು ಹೊಳೆಯಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತು ವುದಕ್ಕೇ? ನಾಲೆಯಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತು ವುದಕ್ಕೇ?

ತ್ಯಾಗ್ಯ ಅಲಾರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ರಾಮುದೈಪರ ನಾಲೆಯಂದ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಂದಾಜು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಸ್ಟ್ರಾ ದಿವಸ ಅಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಅಲಾರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಲಿಪಿನರಿ ಇನ್‌ಹೆಸ್ಟ್‌ಗೆಷನ್ ಅಗಿದೆ; ಡೀಟೀಆರ್ ಸರ್ವೀಸ್‌ನಿನ್ನ ಅಗ್ನಿತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದೀಟೀಆರ್ ಎಸ್ಟ್ರಾಮೇಚ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಅಲಾರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಫ್ರೆನರ್ ಎಸ್ಟ್ರಾಮೇಚ್ ಅಗಿಲ್ಲ ರಫ್ ಎಸ್ಟ್ರಾಮೇಚ್ ಅಗಿದೆ, 97 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಾಗಳಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಮಣಿಸ್ಯಾಪ್.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ್ಯಾದುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ನೀರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಾತಿಯಂದರೆ, ಕೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕವೇ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಅಲಾರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮೊನೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಗಿ ನಾನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟ್ರಾ ಬೇಗ್ ಸಾಧ್ಯವೇಗ್ ಅಮ್ಮೆ ಬೇಗ್ ಅದಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಲಿಪಿನರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟ್ರಾ ಬೇಗ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೂ ನಿಂತೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಇದ್ದೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದೇ ವಾಸ್ತವ ನಿರ್ಧೇಶ ಇದ್ದಾರ್ಥಕ್ಕೆ, ಇವು ರೆಲ್ಲೊಂದು ಒಂದು ಸ್ಥಿರೋಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ್ನಿತಾದ್ಯಾದು ಒಂದು ಒಂದು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಯೋಜನೆಯಂದ 300 ಏಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, 300 ಏಕರೆ ಲಫ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಂದ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 97 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಾ ವಿಕಾರಾಗುತ್ತದೆ ಘೇಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಗಿಂತಲೂ ಲಫ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ರಾಭದಾಯ ಕಾಗು ಪ್ರದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವರು ಭರವಸೆಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಏಕರೆಗೆ 330 ರೂಪಾಯಿ ಖಚಾರ್ಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಇದೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅಂಥ ಸ್ಯೋಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is it a fact that a pilot project regarding lift irrigation scheme is proposed to be taken in every district?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—Yes, Sir. We have got the estimates prepared in almost all the Districts. We are intending taking pilot projects in every District.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಳತ ಮಾರ್ಲಿಕ.—within one Working season ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ನೇಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಪಬ್ಬನೇಯ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—If the scheme is finalised, then, within one working season, we can finish.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣಿಪ್ಪ.—ಇಂತಹ ತಡ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯ ತಮ್ಮ ಅನ್ನ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಿಕಾ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು, ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ!

Mr. SPEAKER.—Is it a supplementary? Is it not argumentative?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ನರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ತಡಮಾಡಬೇಕಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಬೋತಲೆ availability of power motor and pumpಇಂಫೇರ್ನ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತೀದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶಟ್ಟ.—ದ್ವಿತೀಯ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲಿಕ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರಿ. ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

Mr. SPEAKER.—I think it is a good matter for giving notice of a fresh question.

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—Pilot projects ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಹಳ ಬಳ್ಳಿಯಡಿಂದು ನರವೆ ಮಾಡಿದಿಲ್ಲ ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಳತ ಮಾರ್ಲಿಕ.—ಹಾನನ ಬೆಲ್ಲೆಯ ಬೆಕ್ಕನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಏಕರೆ ನಾಗಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಡಿಸ್ತೇನ್ ಬೇಕು, ಅಂತೊ ಹಾನನ ಬೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Deputy Minister may kindly furnish the information to the member.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇರ್‌ಆಡ.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆಗಳಿಂದು ಅಧಿಕಾರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಶಾಯನನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ತರಾವತಿಯಿಂದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಿತ್ಯತ್ವದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಹಾರೋತ್ತರ್ವಗೆ ಇಂದಿಹಿಜುಯಾರ್ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮಾನಿಪ್ಪ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ನಾಧ್ಯವಾದಂತಹ ಬೇಗ ಕೌಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. RAJASHEKARA MURTHY.—May I know whether the lift irrigation scheme the Government is contemplating is a co-operative venture or purely a Government project?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಎರಡು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri A. P. APPANNA.—The Hon'ble Minister was pleased to say that in South Kanara, since the Government had come to the conclusion that the Lift Irrigation Scheme was suitable, a sub-division had been created. Is it true that only pilot projects are undertaken in districts where the Government is not convinced as to whether the lift irrigation schemes are suitable or not?

SRI ALUR HANUMANTHAPPA.—When the pilot projects are implemented, it goes without saying that other schemes would follow.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮಾತ್ಕಣಪ್ಪ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಂಗ್‌ನೇ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರನಷ್ಟು ಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಡಬೇಕೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಯಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷ್ಟ್ ವರುಂಜೂರಾದವನ್ನೀಲ್ ಹೊರೆಗೆ ಹಂತ್ಯ ಗಳನ್ನು ಇಂಸ್ಟಾರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಾಚ್ ಅಂಡ್ ವಾಡ್‌ ಬೀಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೀಕು. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗಳ ಸಹಕಾರಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಮುಂದಾಳುತನ ದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಖಚಿಸಿಯಾಗಿ ವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ತ ವಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೌಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧು ಎಂದು ವಿಕಾರವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮಾತ್ಕಣಪ್ಪ.—ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಸೇವರಿಂಜಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ನು ಮುದರೂ ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲವು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದ ಮೇರೆ ನಿರ್ದಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನು !

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದುದು ಟಾಕ್‌ಎಂಕ್ ರೆಸ್ಯೂರೇಷನ್‌ ಅರ್ಟ್‌ ಮೂಲಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌‌ಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಮುಕ್ಕಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬು ಬಿರುವುದಕ್ಕೆ. ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಭಾಷೆಯಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪಾಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ್ಯ.—ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷ್ಟ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಾಧ ನಿರ್ದಿಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಿರಿಂದ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಕಾಗಿರುವ ನಿರ್ಬಾಧಿಸಿದ ಅಭಿನರ್ದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri M. RAJASHEKARA MURTHY.—Is it not a fact that the Government have already taken a decision to start these lift irrigation projects on a co-operative basis ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—In some places, they have done so.

Sri S. S. KOLKE BAIL.—Has it come to the notice of the Government that the Chief Engineer of Mysore State has circularized all the Executive Engineers not to take up new works under pilot projects ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—I do not know how that supplementary pertains to this question. However, I may say that the grant and outlay for those projects have already been spent. They have taken a number of new projects and they want more grant for the current year. ~~ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.~~—ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷ್ಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏಮ್ಯು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಏಮ್ಯು ಹಣ ಒಡಗಿಸಿದ್ದಿರಿ !

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಪರಂಬಿನುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರ್ಲೇ ತರಿತ್ತಿಲ್ಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Co-operation and Development).—Sir, may I classify ? Government have revised the old pattern of assistance to the lift irrigation schemes. The old pattern was out of the total outlay, 50 per cent would be given as loan to the co-operative society, 25 per cent as subsidy and 25 per cent was expected to be raised by the society itself. Recently we have changed this pattern. We have reduced the share capital of the society from 25 per cent to 10 per cent, because we have found in many cases that the societies are not in a position to raise that much of share capital.

Sri G. V. GOWDA.—May I know how many such registered societies are there in our State to undertake lift irrigation schemes ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am afraid I cannot tell offhand.

Sri G. V. GOWDA.—How many societies have expressed their willingness to take.....

Mr. SPEAKER.—The Minister has replied that he wants notice.

Sri G. V. GOWDA.—How many societies have come forward to take up these schemes ?

Mr. SPEAKER.—The Minister has already answered it.

ಶ್ರೀ ಎಡ್. ಆರ್. ಕೆಂಡಪ ಹುಗೆಲ್.—ಲಕ್ಷ್ಯ ಜಿರಿಗೆಂಟ್ ವಿವೇಯದಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾಂ ದೇವಾ ಅವರು ಒಂದು ಬರಿಜಿನಲ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಡ್. ಆರ್. ಕೆಂಡಪ ಹುಗೆಲ್.—ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ತಾವೇ ಕೆಳಿದಿರಿ, ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ. (ನಗು.)

Mr. SPEAKER.—I have not received it.

Sri V. M. DEO.—I prepared the blue prints and forwarded it to the Chair and I was told that they were lost.....

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is telling it even after my denial.

Now, I will take up the passed-over questions. Regarding Question No. 1076 given notice of by Sri Srinivasa Naik, what is the special importance ?

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Because the question pertains to my constituency, and the work and foundation.....

Mr. SPEAKER.—All right; I put it from the Chair.

Taking up of the Chettiru Dam in Mangalore Taluk.

*Q.—1076. **Sri M. SRINIVASA NAYAK** (Mangalore-I).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact, that the foundation stone of the Chettiru Dam in Mangalore Taluk was laid on 21.1.1963;

(b) whether work on the this project has been taken up; and if so, when;

(c) if not, the reasons for the delay ?

A.—**Sri ALUR HANUMANTHAPPA** (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) Yes; on 26.1.1963.

(b) and (c).—

Work has not been taken up. The only tender received for this work is under scrutiny and finalisation in the Department.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Why was there such an inordinate delay in taking up this work when everything had been finalised?

† **Sri ALUR HANUMANTHAPPA.**—The contractor has quoted 32.6 per cent above the scheduled rates. So the matter is under correspondence between the Junior Engineer and the Superintending engineer.